

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.287.01.06 ПЗ

Розробив: студент 2 курсу, групи 218-ЕП-Д23
спеціальності 051 «Економіка»

(роботу виконано самостійно, відповідно до
принципів академічної доброчесності)

(підпис) Володимир ЧУВІЛКО

Керівник: доцент, канд. екон. наук
Іван СОЛОМНІКОВ

Рецензент: доцент, канд. екон. наук
Олена СЕМЕНЦОВА

2025

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Рівень вищої освіти: магістр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук

 Володимир ДИКАНЬ

« ____ » _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ Чувілку Володимирі Миколайовичу

1 Тема «Напрями управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання»

керівник Соломніков Іван Володимирович, канд. екон. наук, доцент

затверджені розпорядженням по економічному факультету

від «21» жовтня 2024 року № 24/24

2 Строк подання студентом закінченої роботи «01» січня 2025 року

3 Вихідні дані: Баланс (форма № 1) ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Звіт про фінансові результати (форма № 2) ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Звіт з праці ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Звіт про наявність та рух основних засобів ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Звіт про рух грошових коштів ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Звіт про наявність та рух трудових ресурсів, структура працівників ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

Науково-методична література

Періодичні видання

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1 Теоретичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства

2 Аналіз виробничо-господарської діяльності будівельної компанії

3 Удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання

5 Перелік графічного матеріалу

1 Мета, об'єкт та предмет дослідження

2 Структура механізму фінансової стійкості підприємства

3 Структура управління та організаційна структура ТОВ «Атлант Буд Схід»

4-8 Аналіз господарської діяльності ТОВ «Атлант Буд Схід» за 2019-2023 рр.

9 - Методи планування фінансової стійкості

10 Методи прогнозування рівня стійкості

11 Система оцінки фінансової стійкості підприємства

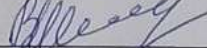
6 Консультанти окремих розділів

Розділ	Прізвище, ініціали, посада та науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання «01» жовтня 2024 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

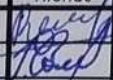
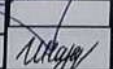
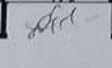

Назва етапів	Строк виконання етапів	Примітка
1 Теоретичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства	22.10.2024	викон.
2 Аналіз виробничо-господарської діяльності будівельної компанії	01.11.2024	викон.
3 Удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання	16.11.20234	викон.
Висновки	12.12.2024	викон.
Графічна частина	25.12.2024	викон.

Студент Володимир ЧУВІЛКО

Керівник Іван СОЛОМНІКОВ

Зміст

Вступ	5
1 Теоретичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства	9
1.1 Сутність поняття «фінансова стійкість» господарюючого суб'єкта	9
1.2 Проблеми аналізу фінансової стійкості та оцінки і застосування показників	19
1.3 Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства	26
Висновки до першого розділу	35
2 Аналіз виробничо-господарської діяльності будівельної компанії	40
2.1 Загальна характеристика ТОВ «Атлант Буд Схід»	40
2.2 Аналіз стану основних засобів підприємства	45
2.3 Аналіз продуктивності праці	51
2.4 Аналіз фінансових результатів діяльності товариства	57
Висновки до другого розділу	63
3 Удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання	66
3.1 Методи управління фінансовою стійкістю підприємства	66
3.2 Аналіз фінансової стійкості підприємства	74
3.3 Рекомендації щодо удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання	89
Висновки до третього розділу	92
Висновки	95
Список використаних джерел	100

МРЕ. 287.01.06 ПЗ				
Змн.	Арк.	№ докцм.	Підпис	Дата
Розроб.		Чувілко		
Перевір.		Соломніков		
Рецензент				
Н. Контр.		Назаренко		08.01.25
Затверд.		Дикань		
Напрями управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання			Літ.	Арк.
			4	107
			УкрДУЗТ	
			4	

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 11 слайдів презентації, 108 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 13 рисунків, 7 таблиць, 73 літературні джерела.

Ключові слова: РОЗВИТОК, СТАБІЛЬНІСТЬ, МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ, ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ, МЕТОДИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ, ОЦІНКА.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової стійкості підприємства

Метою дослідження є комплексне узагальнення теоретичних, методичних і прикладних аспектів удосконалення напрямів забезпечення фінансової стійкості підприємств.

У кваліфікаційній роботі обґрунтуванні теоретичні основи та положення щодо формування підходів забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Розроблено практичні напрями управління фінансовою стійкістю підприємств.

Визначені підходи та надані рекомендації щодо оцінки фінансової стійкості підприємства.

ABSTRACT

This qualification work includes 11 presentation slides, 108 sheets of explanatory notes in A4 format, including 13 figures, 7 tables, 73 literary sources.

Keywords: DEVELOPMENT, STABILITY, MECHANISM OF ENSURING FINANCIAL STABILITY, MANAGEMENT PROCESS, METHODS, RECOMMENDATIONS, EVALUATION.

The object of the study is the process of ensuring the financial stability of an enterprise

The purpose of the study is a comprehensive generalization of theoretical, methodological and applied aspects of improving the areas of ensuring the financial stability of enterprises.

The qualification work substantiates the theoretical foundations and provisions for the formation of approaches to ensuring the financial stability of an enterprise.

Practical areas of managing the financial stability of enterprises are developed.

Approaches are determined and recommendations provided for assessing the financial stability of an enterprise.

Список використаних джерел

- 1 Господарський Кодекс України.: [офіц. текст станом на 02.08.2017 р. зі змінами та доп.]. закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- 2 Про господарські товариства : закон України: офіц. текст: станом на 19 лют. 2004 р. К.: Парламентське видавництво, 2005. 64 с.
- 3 Податковий кодекс України/ URL: https://ips.ligazakon.net/document/T10_2755?an=21397&ed=2020_08_01
- 4 Ареф'єва О. В., Кузенко Т. Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 1 (91). С. 98–103.
- 5 Адонін С. В., Шиманська Д. О. Управління фінансовою стійкістю суб'єкта підприємницької діяльності. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10051>
- 6 Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. С. 80–90.
- 7 Бардаш С.В. Фінансова стабільність та її значення для розвитку підприємства. *Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in the Context of Social Crises»*. Tokyo, Japan. 2023. №144. Р. 99-103. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2487>
- 8 Батченко Л.В., Гончар Л.О., Беляк А.О. Особливості формування механізму забезпечення фінансової стійкості підприємств сфери гостинності: теоретико-методологічний аспект. Фінансові важелі соціально-економічного механізму взаємодії суб'єктів господарювання різних типів та сфер діяльності. Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2020. С. 266–286.

9 Батченко Л.В., Гончар Л.О., Беляк А.О. Формування механізму фінансової стійкості підприємств сфери гостинності: організаційно-економічний аналіз. *Підприємництво і торгівля*. 2020. № 27. С. 13–20.

10 Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємства. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 156 с.

11 Богацька Н.М., Галюк О.В. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення в бізнес-процесах підприємства. *Молодий вчений*. 2013. № 2. С. 12–16

12 Варналій З., Мехед А. Система фінансової безпеки підприємства: забезпечення функціонування та методи оцінки її ефективності. *InterConf*, 2020. № 31. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/4862>

13 Васильців Т. Г., Міценко Н. Т., Мульска О. Г., Зайченко В. В. Економічний потенціал VS економічна безпека підприємства: точки конвергенції та дивергенції. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*. 2023. Вип. 36. С. 23–29.

14 Гапак Н.М Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства. *Серія економіка*. 2014. № 1. С. 191–196. URL: http://www.visnyk-ekon-old.uzhnu.edu.ua/images/pubs/42/42_39.pdf

15 Гуминська М.В. Фінансова стійкість страхових компаній. Фінансова система України як складова інституційних перетворень економіки: Всеукраїнська науково-практична конференція. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 14-15 квітня 2021. С.95-96. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/bcffbb72fc0899b9ecb0383497b28125.pdf>

16 Денисенко М. П. Заходи покращення фінансового стану підприємства у сучасних умовах господарювання. *Економіка і держава*. 2019. №12. С. 61–65. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.12.6>

17 Державна служба статистики України: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

18 Дикань В.Л., Зубенко В.О. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту: монографія. Х.: УкрДАЗТ, 2008. 194 с.

19 Дикань В.Л., Кірдіна О.Г. Сутнісні аспекти конкурентоспроможності національної економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2009. № 28. С. 13-20.

20 Дикань В. Л. Національна модель індустріального розвитку країни: організаційно-управлінський аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81-82. С. 11-34.

21 Дикань В. Л., Воловельська І. В. Інноваційні стратегії підприємств: проблеми, шляхи вирішення. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 67. С. 9–17.

22 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Маковоз О. В. Економічна безпека підприємства: навч. Посібник. Х.: УкрДАЗТ, 2011. 243 с.

23 Дикань В. Л., Єлагін Ю .В., Сухорукова Т. Г. Економіка праці на підприємствах залізничного транспорту: підручник. Х.: УкрДАЗТ, 2012. 275 с.

24 Дикань В. Л., Козинець А. С., Чупир Т. Я. Економічний аналіз ефективності діяльності залізниці: навчальний посібник. Харків, 2004. 161 с.

25 Дикань В. Л., Корінь М. В. Державне регулювання промислового розвитку України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. №. 61. С. 9-19.

26 Дикань В. Л., Маслоva В.О. Організація виробництва: навчальний посібник. Харків, УкрДАЗТ, 2013. 422 с.

27 Дикань В.Л. Українська модель економічної системи як нова концепція розвитку національної економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. Вип. 44. С. 11-17.

28 Дикань В.Л., Обруч Г.В. Визначення ефективності реалізації потенціалу конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. № 56. С. 9-18.

29 Дикань В.Л., Толстова А.В. Розвиток економіки України на основі принципу рівноправності відносин держави, бізнесу та суспільства. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2018. № 63. С. 9-19.

30 Дикань В.Л., Чупир О.М. Фактори економічного зростання та розвитку національної економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 36. С. 15-22.

31 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 1. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 55 с.

32 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 2. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 45 с.

33 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 3. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 49 с.

34 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 4. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 50 с.

35 Дикань, В.Л., Толстова А.В. Механізм державного регулювання відтворення та розвитку економіки України в ринкових умовах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021/2022. № 76-77. С. 5-12.

36 Дмитренко В. І. Проблеми та перспективи розвитку підприємств будівельної галузі. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. № (58). С. 120-127.

37 Домбровська С.О., Горбаченко М.Д. Фінансова стійкість підприємства: оцінка та шляхи підвищення. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. №3-4. С. 28-34. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/280-281/pdf/28-34.pdf> (дата звернення 09.05.2023).

38 Економіка і організація інноваційної діяльності на залізничному транспорті: навчальний посібник / В.Л. Дикань, О.Г Кірдіна., І.Л. Назаренко, Ю.М. Уткіна. Харків: УкрДАЗТ, 2011. 225 с.

39 Економічна діагностика: підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова, М. В. Корінь, А. В. Толстова. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 285 с.

40 Єпіфанова І., Джеджула В., Розводюк О., Шевчук Д. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою вітчизняних підприємств. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.8.14>.

41 Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Т. Боровик, О. М. Полякова, Ю. М. Уткіна. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 415 с.

42 Зануда А. Бізнес під час війни: яку підтримку запропонував уряд та як виживає бізнес. BBC. 2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-60757453>

43 Каличева Н.Є., Чорнобровка І.В. Обґрунтування підходів щодо державного регулювання економічних систем. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021/2022. № 76-77. С. 12-17.

44 Кальченко О. М. Теоретичні аспекти формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 2 (6). С. 320–326.

45 Корчевська Л.О., Адвокатова Н.О. Вартісний підхід до визначення фінансової стійкості підприємств. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2021. Вип. 1 (76). С. 198–203.

46 Костенко Ю.О., Короленко О.Б., Гузь М.М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану . *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1758>

47 Кравченко М.О., Леонтовська М.А. Підходи до оцінювання фінансової стійкості інноваційно-активних підприємств. *«Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»»*. 2022 р. № 24. С. 93-98. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/274831/269977>

48 Краснокутська Н. С., Коптева Г. М. Дефініція поняття «фінансова безпека підприємства»: основні підходи та особливості. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 7. С. 14–19.

49 Лісовий А.В., Чуницька І.І. Аналіз фінансових ресурсів як базис формування фінансового потенціалу. *Бізнес-Навігатор*. 2010. Спецвип. 21. С.96–101.

50 Марусяк Н. Л., Бак Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 109–113.

51 Москалець К.М. Визначення поняття та функцій категорії «фінансова стійкість» як критерію ефективності фінансової діяльності підприємства. *Materialy Vi Mędzynarodowej naukowipraktycznejkonferenji «Наука I wyksztaicenie bez granic – 2010»*. 2010. С. 81–88.

52 Озерова А. Г., Левкович О. В. Управління фінансовою стійкістю страхової компанії. *Бізнес Інформ*. 2020. №7. С. 230–235. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-230-2357->

53 Осипова С., Корзун В. Теоретичні та практичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоауди*. 2022. № 7-8. С. 173-174. URL: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2022.07.05>

54 Пандяк І. Феномен індустрії гостинності: дефініція поняття, основні підходи, структура. *Вісник Львівського університету*. 2016. № 50. С. 277–285.

55 Пігуль Н.Г., Клименко А.В., Пігуль Є.І. Аналіз фінансової стійкості підприємств України. *Класичний приватний університет*. 2019. № 1(12). С.186–190. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/1_12_uk/35.pdf

56 Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Ефективність управління підприємством, підходи та методи щодо її оцінки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 5(67). С. 100–106.

57 Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Ткаченко Є.В. Модель інтегральної оцінки економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. №3(65). С. 56–65.

58 Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. № 12. С. 245–251.

59 Русіна Ю.О Полозук Ю.В. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають. *International Scientific Journal*. 2015. № 2. С. 91–94. URL: <https://www.internauka.com/ua/magazine/>

60 Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства. *Знання*, 2005. 662 с.

61 Соломніков І.В., Кондратюк М.В. Інноваційний розвиток підприємства як складова економічного розвитку. Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали ІХ Міжнар. наук. - практ. конф. (21-22 жовтня 2021 р.). Харків: ДІСА ПЛЮС, 2021. С. 240-241.

62 Соломніков І.В., Кондратюк М.В., Чувілко В.М. Концептуальні основи управління фінансовою стійкістю підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 87. С. 121-127.

63 Соломніков І.В., Овсяннікова І.В., Проценко В.О. Інноваційні перспективи розвитку будівельної галузі в сучасних умовах господарювання. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 83. С. 147-156.

64 Сподіна А.О., Тарасенко І.О. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Інтернаука*. 2022 р. № 12(131). С. 24-31. URL:https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/20530/1/20221111_304.pdf

65 Сукрушева Г. О., Коляда К. В. Теоретична сутність фінансової безпеки суб'єкта господарювання. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2018. Вип. 23. С. 560–562.

- 66 Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. Посіб. Знання, 2012. – 815с
- 67 Філімоненков О.С. Фінанси підприємства: навч. посібник, 2005. 400 с.
- 68 Чувілко В. Удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах господарювання: тези доповідей. Матеріали 84-ї студентської науково-технічної конференції (11 - 14 грудня 2023р. м. Харків). Харків: УкрДУЗТ. 2023. С. 369.
- 69 Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент. Підручник, 2013. м.Київ. С. 151.
- 70 Шолойко А.С., Абаєва А.Ю. Фактори впливу на фінансову стійкість страхової компанії. III Міжнародна науково-практична конференція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». 2022 р. С. 207-208. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/272022#:~:text=Зазвичай%2C%20вченіекономісти%20виділяють%20основні,479%5D>.
- 71 Kalicheva N., Vasilyeva T., Yarovenko H., Babenko D., Frolova N., and Shylovtseva N. The barycentric model of determining the sustainable growth determinants . *Heritage and Sustainable Development*, 2022, vol. 4, no. 2, pp. 145–164. URL: <https://hsd.ardascience.com/index.php/journal/article/view/148>
- 72 Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 051 «Економіка» / укладачі: В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, І. Л. Назаренко. - Харків: УкрДУЗТ, 2023. - 63 с.
- 73 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності /Козар Л.М. [та ін.]; за заг. ред. Л.М. Козара. Х.: УкрДУЗТ, 2018. 54 с.